

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 9CoP/13/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4214215864
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 04. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ingrid Vallová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2015:4214215864.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Ingrid Vallovej a členov senátu JUDr. Kataríny Marčekovej a Mgr. Andrey Szombathovej-Polákovej, vo veci starostlivosti súdu o maloletého P. A., nar. XX. XX. XXXX, zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Komárno, dieťa rodičov: matka Q. B., nar. XX. XX. XXXX, bytom C. XXX, K. a otec P. A., nar. XX. XX. XXXX, bytom E., W. 1, o návrhu matky na úpravu rodičovských práv a povinností, o odvolaní matky proti rozsudku Okresného súdu Komárno zo dňa 2. decembra 2014 č. k. 12P/255/2014-40, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti týkajúcej sa určenia výživného p o t v r d z u j e s tým, že otec je povinný platiť výživné na maloleté dieťa od 01. 09. 2014, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky maloletého dieťaťa.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zveril maloletého P. A., nar. XX. XX. XXXX do osobnej starostlivosti matke, ktorá bude maloleté dieťa zastupovať a spravovať jeho majetok. Otca zaviazal platiť výživné na maloleté dieťa mesačne vo výške 90 eur, počnúc od vyhlásenia rozsudku, t. j. od 02. 12. 2014. Súčasne určil, že výživné je zročné vždy do 15. dňa tohto-ktorého mesiaca vopred k rukám matky maloletého dieťaťa. Ďalším výrokom súd prvého stupňa upravil styk otca s maloletým dieťaťom tak, že otec je oprávnený stykať sa s maloletým dieťaťom každý párnny týždeň od soboty od 10.00 hodiny do nedele do 17.00 hodiny, pričom matka je povinná dieťa riadne pripraviť a včas odovzdať otcovi v mieste bydliska maloletého dieťaťa a otec je povinný dieťa riadne a včas vrátiť matke na tom istom mieste. O trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na ich náhradu. Rozhodnutie odôvodnil ustanoveniami § 36 ods. 1, § 25 ods. 1, 2, § 26, § 62 ods. 2, 3, 4, 5, § 78 ods. 1 Zákona o rodine. V danom prípade mal súd za preukázané, že matka maloletého dieťaťa je schopná zabezpečiť starostlivosť oň, a preto maloleté dieťa zveril do jej osobnej starostlivosti. Na základe vykonaného dokazovania dospel súd prvého stupňa k záveru, že matkou požadovaná výška výživného v sume 250 eur mesačne nie je primeraná veku a potrebám dieťaťa a ani zárobkovým možnostiam rodičov. Maloleté dieťa je útleho veku, zatiaľ s ním mimoriadne výdavky spojené nie sú, to znamená, že rodičov v rámci vyživovacej povinnosti zaťažujú výdavky bežného charakteru, ktorými sú predovšetkým strava, ošatenie, plienky a podiel na réžii bývania. Súd pri rozhodovaní zobral do úvahy aj zárobkové možnosti rodičov, a to matky, ktorá je invalidná dôchodkyňa a poberá rodičovský príspevok a má ďalšie tri maloleté deti, a taktiež otca, ktorého priemerný čistý mesačný zárobok predstavuje 315,86 eura a invalidný dôchodok vo výške 355 eur a ktorý inú vyživovaciu povinnosť nemá. S prihliadnutím aj na platbu úveru za bývanie vo výške 143 eur, aj za réžiu bývania, súd dospel k záveru, že primeraná výška výživného predstavuje sumu 90 eur mesačne, ktorá zodpovedá veku a potrebám maloletého dieťaťa s tým, že na výžive maloletého dieťaťa sa podieľa matka, nielen svojou osobnou starostlivosťou, ale aj svojim príjmom. Takto určená

výška výživného neohrozí životnú úroveň otca maloletého dieťaťa a bude na prospech dieťaťa. Matkou žiadaná výška výživného 250 eur mesačne je neprímerane vysoká, nielen vzhľadom na príjem otca, ale aj vzhľadom na útlý vek maloletého dieťaťa. Súd zároveň rozhodol aj o styku otca s maloletým dieťaťom, a to v zmysle zhodného vyjadrenia rodičov. O trovách konania súd rozhodol v zmysle ustanovenia § 146 ods. 1 písm. a/ OSP, v zmysle ktorého žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Proti tomuto rozsudku, v časti týkajúcej sa vyživovacej povinnosti otca, podala v zákonnej lehote odvolanie matka. V podanom odvolaní uviedla, že súdom stanovené výživné na maloleté dieťa je vzhľadom na potreby dieťaťa nedostatočné. Súd pri rozhodovaní o výške výživného vôbec nevzal do úvahy skutočnosť, že maloletému dieťaťu kupuje aj stravu a oblečenie, čo taktiež stojí nemalé finančné prostriedky. Nezakladá sa na pravde skutočnosť, uvedená v odôvodnení rozsudku, že otec prispieva na výchovu a výživu maloletého dieťaťa od mesiaca september 2014 sumou 70 eur mesačne, pretože otec prispieva na výchovu a výživu maloletého dieťaťa sumou 50 eur mesačne. Taktiež nezodpovedá pravde skutočnosť uvedená v odôvodnení rozsudku, že lekárske kontroly maloletého dieťaťa nezaťažujú jej rozpočet, pretože na vyšetrenia s maloletým dieťaťom musí vynaložiť finančné prostriedky na dopravu, takže to zaťažuje jej rozpočet. Súd prvého stupňa prihladol u otca aj na platbu splátky úveru v sume 143 eur, čo v danom prípade nie je nevyhnutný výdavok. Otec si úver vzal dobrovoľne a týchto finančných prostriedkov sa teda vzdal dobrovoľne. Ďalej uviedla, že výživné v podanom návrhu žiadala určiť späťne za obdobie predchádzajúcich 12 mesiacov. Stanovené výživné nepovažuje za primerané veku maloletého dieťaťa a ani príjmovým pomerom otca. Súd prvého stupňa pri rozhodovaní dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam. Z uvedených dôvodov žiadala rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti zrušiť a sumu výživného určiť 120 eur mesačne, počnúc od 02. 12. 2013.

Otec v písomnom vyjadrení k odvolaniu matky uviedol, že rozsudok súdu prvého stupňa považuje za správny a zákonný a s odvolaním matky nesúhlasí. Výška súdom určeného výživného 90 eur mesačne je síce vyššia, ako on sám navrhoval, avšak je za predpokladu, že má príjem aj z chránenej dielne popri invalidnom dôchodku, ešte únosná, i keď má problémy popri všetkých jeho oprávneným výdavkom ju pokryť. Matkou požadované výživné 250 eur mesačne by bolo pre neho likvidačné, táto výška je pre maloleté dieťa vo veku dva a pol roka úplne neprímeraná. Suma 90 eur mesačne pokryje náklady 2,5-ročného dieťaťa v maximálnej miere a aj navyše. Aj do vydania súdneho rozhodnutia si bol plne vedomý jeho vyživovacej povinnosti a sám dobrovoľne, počnúc mesiacom september 2014 platil výživné vo výške 50 eur mesačne plus poistku so sporením vo výške 25,20 eura mesačne. Okrem toho, v rámci toho, ako mu jeho finančná situácia dovoľila, kupoval aj plienky a stravu. K matkou uvádzaným zvýšeným výdavkom na cestovanie k lekárovi uviedol, že matka je držiteľkou preukazu ZŤP, čo jej zabezpečí zľavu na cestovanie autobusmi, od decembra má cestovanie vlakom ako invalidná dôchodkyňa zadarmo, pričom dieťa cestuje zadarmo. Pokiaľ matka považuje jeho výdavky na splátky hypotekárneho úveru za nie nevyhnutné výdavky, zdôraznil, že byt si kúpil až po zoznámení sa s matkou a následnom jej otehotnení. Podstatnou je aj skutočnosť, že zmluvu s chránenou dielňou má uzavretú iba na dobu určitú do mája 2015 a jeho príjem, počnúc od júna 2015 je neistý a je pravdepodobné, že bude mať príjem iba z invalidného dôchodku. Rozhodnutie o spätnom výživnom je možné iba v prípade dôvodov hodných osobitného zreteľa a tie v danom prípade preukázané a ani podložené matkou neboli. Matka pred súdom zamlčala jej aktivity, keď táto je jedinou spoločníčkou a konateľkou spoločnosti JUTA s. r. o. a bola spoločníčkou a konateľkou spoločnosti SLOV Building s. r. o. od 01. 03. 2012 do 28. 01. 2014, pričom je dôvodný predpoklad, že matka má popri sociálnym dávkam aj iný príjem. Záverom uviedol, že on rešpektuje rozhodnutie súdu a pravidelnými zrážkami z účtu matke zasiela 90 eur mesačne. Navrhol rozsudok súdu prvého stupňa v jeho napadnutej časti ako vecne správny potvrdiť.

Kolízny opatrovník sa k odvolaniu matky písomne nevyjadril.

Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 OSP) preskúmal rozhodnutie súdu prvého stupňa v jeho napadnutej časti týkajúcej sa vyživovacej povinnosti otca, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo (§ 212 ods. 2 písm. a/ OSP) a po prejednaní veci bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 OSP), s verejným vyhlásením rozhodnutia podľa § 156 ods. 3 OSP dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvého stupňa je v jeho napadnutej časti týkajúcej sa určenia výšky vyživovacej povinnosti otca vecne správne, preto ho podľa § 219 ods. 1 OSP potvrdil a v časti určenia počiatku vyživovacej povinnosti otca rozhodnutie súdu prvého stupňa podľa § 220 OSP zmenil.

Predmetom konania je návrh matky na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému P. A., nar. XX. XX. XXXX. Podaným návrhom matka žiadala zveriť maloletého syna do jej osobnej starostlivosti s tým, že dieťa bude zastupovať a spravovať jeho majetok a otca zaviazat' prispievať na jej výživu sumou 250 eur mesačne, počnúc od 06. 08. 2013 (súčasne pritom v návrhu uviedla, že žiada zaviazat' otca na platenie výživného, počnúc od právoplatnosti a vykonateľnosti rozhodnutia) vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky. Rozsudok súdu prvého stupňa napadla matka odvolaním v časti týkajúcej sa vyživovacej povinnosti otca k maloletému synovi, ktorá napadnutá časť bola predmetom prejednávania odvolacím súdom.

Podľa § 219 ods. 1 OSP odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Podľa § 219 ods. 2 OSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Výživným sa rozumie uspokojovanie všetkých životných potrieb toho, komu má byť poskytované. Výživné pre dieťa slúži nielen k uspokojovaniu jeho výživy v užšom zmysle, ale i k uspokojovaniu všetkých odôvodnených hmotných potrieb (šatstvo, obuv, hygiena atď.), ako aj ďalších potrieb dôležitých k úspešnej výchove dieťaťa (vzdelanie, príprava na budúcnosť, kultúra, športové a rekreačné potreby). Ich miera je rôzna podľa okolností konkrétneho prípadu, predovšetkým je odstupňovaná podľa veku dieťaťa, jeho zdravotného stavu, schopností a spôsobu prípravy na budúce povolanie i celkové uplatnenie v spoločenskom živote. Odôvodnené potreby dieťaťa sú závislé súčasne i od schopností a možností rodičov. Toto prepojenie je v súlade so zásadou práva dieťaťa podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov. Pri hodnotení schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd vychádza z reálnych zárobkových schopností a možností takéhoto rodiča, ktoré sú dané nielen jeho subjektívnymi vlastnosťami (vzdelaním, pracovnými skúsenosťami, zdravotným stavom), ale aj okolnosťami objektívneho charakteru, predovšetkým existenciou pracovných príležitostí primeraných subjektívnym predpokladom povinného rodiča, či vôbec možnosťou zamestnať sa. Navyiac, súd pri rozhodovaní o výške vyživovacej povinnosti rodiča prihliadne i na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará.

V preskúmvanej veci, po jej prejednaní bez nariadenia odvolacieho pojednávania, odvolací súd dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvého stupňa v jeho napadnutej časti týkajúcej sa určenia výšky vyživovacej povinnosti otca je vecne správne. Súd prvého stupňa správne a dostatočným spôsobom zistil skutkový stav a vec správne právne posúdil, preto odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti týkajúcej sa výšky vyživovacej povinnosti otca k P. A., nar. XX. XX. XXXX podľa § 219 ods. 1 OSP ako vecne správny potvrdil, a keďže sa s odôvodnením napadnutého rozhodnutia stotožňuje, na tieto dôvody podľa § 219 ods. 2 OSP odkazuje. Súd prvého stupňa sa v dôvodoch napadnutého rozhodnutia vysporiadal so všetkými právne relevantnými skutočnosťami majúcimi vplyv na posúdenie návrhu matky na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k mal. P. A.. Na zdôraznenie správnosti rozhodnutia súdu prvého stupňa odvolací súd dodáva, že sa stotožňuje so záverom súdu prvého stupňa, že veku maloletého dieťaťa a jeho odôvodneným potrebám, ako i možnostiam a schopnostiam otca zodpovedá súdom určená výška výživného 90 eur mesačne. Tak, ako súd prvého stupňa správne skonštatoval, s maloletým má matka výdavky bežného charakteru, z okruhu ktorých sa nevynímajú ani výdavky matky v súvislosti s návštevou zdravotníckeho zariadenia s dieťaťom, keď nejde o výdavky, ktoré by vzhľadom na ich výšku, resp. frekvenciu vynaloženia bolo možné považovať za mimoriadne. Navyiac je potrebné uviesť, že súd prvého stupňa určil vyživovacie povinnosti otca vo výške, ktorá zodpovedá odôvodneným potrebám mal. P., a to vrátane výdavkov matky v súvislosti s návštevou zdravotníckeho zariadenia s dieťaťom. S ohľadom na dôvody uvádzané matkou v podanom odvolaní odvolací súd ďalej udáva, že pokiaľ matka označila pravidelný mesačný výdavok otca vo výške 143 eur na splátku hypotekárneho úveru za výdavok nie nevyhnutného charakteru, je potrebné uviesť, že zo sumy poskytnutého hypotekárneho úveru si otec zabezpečil bývanie v 1-izbovom byte, v ktorom do septembra 2014 žil spolu s matkou a s maloletým P., ako i s ďalšími tromi maloletými deťmi matky, a pokiaľ si otec takýmto spôsobom vyriešil otázku bývania ako jednu z esenciálnych životných potrieb, nie je možné konštatovať, že výdavok otca na splátky úveru nie je nevyhnutného charakteru. Odvolací súd preto zdôrazňuje, že súdom prvého stupňa určená výška vyživovacej povinnosti otca, s ohľadom na príjmy a výdavky otca (invalidný dôchodok a príjem z chránenej dielne), ako i vzhľadom na odôvodnené potreby maloletého dieťaťa, zodpovedá požiadavkám

kladeným na určenie vyživovacej povinnosti rodiča v zmysle ustanovenia § 62 Zákona o rodine. S ohľadom na dôvody uvedené vyššie, odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v jeho napadnutej časti týkajúcej sa výšky vyživovacej povinnosti otca podľa § 219 ods. 1 OSP ako vecne správny potvrdil, keď súd prvého stupňa vo veci dostatočne zistil skutkový stav a vyvodil z neho správny právny záver.

Pokiaľ ide o určenie obdobia, od ktorého súd prvého stupňa určil výživné na mal. P., na rozdiel od súdu prvého stupňa je odvolací súd toho názoru, že povinnosť otca prispievať na výživu maloletého P. na základe rozhodnutia súdu je daná od 01. 09. 2014, t.j. od doby, odkedy rodičia maloletého P. nežijú v spoločnej domácnosti a spoločne sa nepodieľajú na jeho výchove a výžive. Preto odvolací súd počiatok vyživovacej povinnosti otca určil od 01. 09. 2014, vzhľadom na ktorú skutočnosť bude povinnosťou súdu prvého stupňa rozhodnúť o zameškanom výživnom otca za obdobie od 01. 09. 2014 do rozhodnutia súdu, keď na rozhodnutie o zročnom výživnom odvolacím súdom neboli splnené podmienky, pretože odvolací súd v čase rozhodovania nemal vedomosť o všetkých realizovaných platbách otca titulom výživného a o ich výške (účastníci konania uvádzali platby tak vo výške 50, ako i 70 eur, resp. 90 eur). Keďže rozhodnutie súdu prvého stupňa výrok o zročnom výživnom neobsahovalo, pre postup odvolacieho súdu v zmysle ustanovenia § 221 ods. 1 OSP v tejto časti neboli splnené podmienky. Povinnosťou súdu prvého stupňa bude rozhodnúť o zročnom výživnom a to po tom, ako budú súdu prvého stupňa známe platby otca titulom výživného na mal. P., počnúc od 01. 09. 2014. K dôvodom podaného odvolania matkou v súvislosti s jej návrhom na spätné priznanie výživného od 02. 12. 2013 odvolací súd udáva, že na spätné priznanie výživného od 02. 12. 2013 by bol daný dôvod len za splnenia zákonnej podmienky existencie dôvodov hodných osobitného zreteľa. Matka maloletého v konaní pred súdom prvého stupňa nepreukázala dôvody hodné osobitného zreteľa pre spätné určenie výživného, ktoré dôvody by bolo možné posúdiť ako výnimočné. Z vyššie uvedených dôvodov potom odvolací súd podľa § 220 OSP zmenil napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa a počiatok vyživovacej povinnosti otca určil odo dňa 01. 09. 2014.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 ods. 1 OSP v spojení s § 146 ods. 1 písm. a/ OSP tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania, keďže ide o konanie, ktoré možno začať i bez návrhu.

Toto rozhodnutie bolo v senáte prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustné odvolanie.